

FUNDACJA **ZIEMIA I MY**

projekt współfinansuje
miasto stołeczne
Warszawa

PROJEKT:
„KOMPETENTNI WARSZAWIACY”
dofinansowany przez Miasto Stołeczne Warszawa

TRENER: AGA SOCHA

AGNIESZKA SOCHA

- Pedagog – ukończyła UMK w Toruniu – pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i pedagogika pracy socjalnej
- Coach i trener biznesu
- Edukatorka
- Twórcza programu Akademia Młodego Człowieka
– programu coachingowego dla młodzieży
- 25 lat doświadczeń w pracy z młodzieżą
- Prywatnie mama nastolatka

HERB WSPÓŁPRACA

- ▶ Narysuj Herb swojej drużyny. Pomocna może być grafika, ze slajdu
- ▶ Narysuj:
  - ▶ -Co nas łączy- Co mamy wspólnego?
  - ▶ -Co nas dzieli?
  - ▶ -Symbol/Maskotka- naszego zespołu?- Może nazwa
  - ▶ -Kim jest dla Was człowiek współpracujący - Jak się zachowuje? Jakę ma umiejętności, postawę?
- ▶ Czas przygotowania:
  - ▶ 15 minut
- ▶ Prezentacja grupy :
  - ▶ 3 minuty

KOMPETENCJE PRZYSZŁOŚCI - twarde

- ▶ **S** cience
- ▶ **T** echnology
- ▶ **E** ngineering
- ▶ **A** art
- ▶ **M** math

KOMPETENCJE PRZYSZŁOŚCI - miękkie

- ▶ **ODPORNOŚĆ NA ZMIANY** czyli odporność psychiczna, elastyczność, umiejętność adaptowania się do zmian, zarządzanie emocjami własnymi i innych, zarządzanie własną energią.
- ▶ **UCZENIE SIĘ** zgodnie z koncepcją Life Long Learning, czyli umiejętność uczenia się, oduczania i ponownego uczenia, doskonalenie swojej efektywności, rozwój przez całe życie.
- ▶ **KREATYWNOŚĆ** czyli umiejętność twórczego myślenia, wypracowywania niestandardowych rozwiązań, interdyscyplinarność.
- ▶ **WSPÓŁPRACA W RÓŻNORODNYM ŚRODOWISKU** czyli umiejętność komunikowania się z innymi - pasja do zadawania pytań osiągnięcia wspólnych celów z osobami o różnych charakterach, narodowości czy wieku, w rzeczywistym i wirtualnym świecie.
- ▶ **MYŚLENIE KRYTYCZNE I LOGICZNE** czyli przetwarzanie wielu złożonych informacji w sposób logiczny i krytyczny.
- ▶ **PROAKTYWNOŚĆ - PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ** czyli rozumienie mechanizmów socjologicznych i rynkowych, wychodzenie z inicjatywą, przejmowanie inicjatywy obserwacja trendów i poszukiwanie rozwiązań na dziś i na przyszłość.

WSPÓŁPRACA - GRA MOSTY

ZASADY

- ▶ Cały zespół ma za zadania zbudować most łączący rzekę.
- ▶ Zespół pracuje w dwóch niezależnych grupach.
- ▶ Każda z grup jest odpowiedzialna za własnym fragment budowy - jaki to fragment obie grupy muszą ustalić między sobą.
- ▶ Każda z grup wyznacza:
  - ▶ • Negocjatora - który spotykając się z negocjatorem drugiej grupy, będzie przekazywał ustalenia swojej grupy. Komunikacja pomiędzy dwiema grupami będzie odbywała się tylko i wyłącznie poprzez negocjatorów.
  - ▶ • Obserwatora - którego zadaniem będzie obserwowanie procesów zachodzących w obu grupach podczas pracy nad mostem"

ZASADY - cd

- ▶ Każda z grup wyznacza:
  - ▶ • Negocjatora - który spotykając się z negocjatorem drugiej grupy, będzie przekazywał ustalenia swojej grupy. Komunikacja pomiędzy dwiema grupami będzie odbywała się tylko i wyłącznie poprzez negocjatorów.
  - ▶ • Obserwatora - którego zadaniem będzie obserwowanie procesów zachodzących w obu grupach podczas pracy nad mostem"

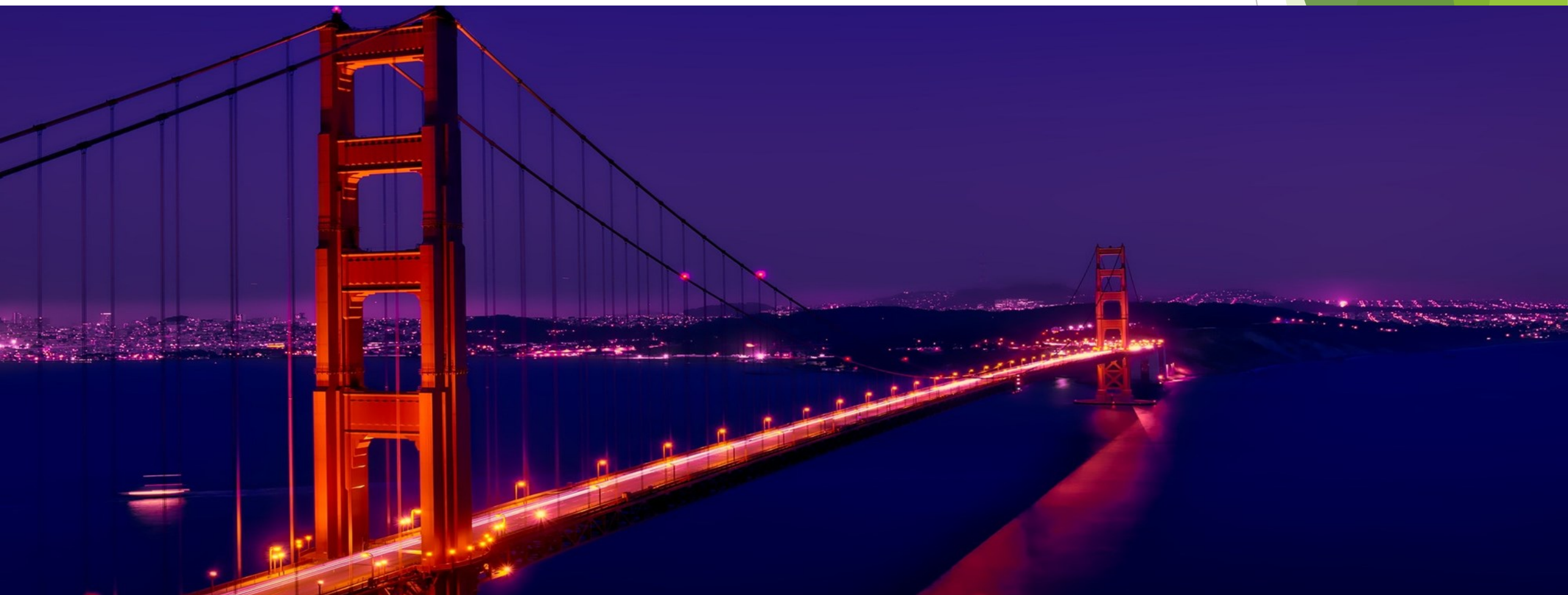

- ▶ Praca będzie następować w 4 rundach:
- ▶ I runda w 2 grupach (3 minuty)
- ▶ Spotkanie negocjatorów (1 minuta)
- ▶ II runda w 2 grupach (7 minut)
- ▶ Spotkanie negocjatorów (1 minuta)
- ▶ III runda w 2 grupach (7 minut)
- ▶ Spotkanie obu zespołów i połączenie mostu (1 minuta)

GRA MOSTY - WNIOSKI

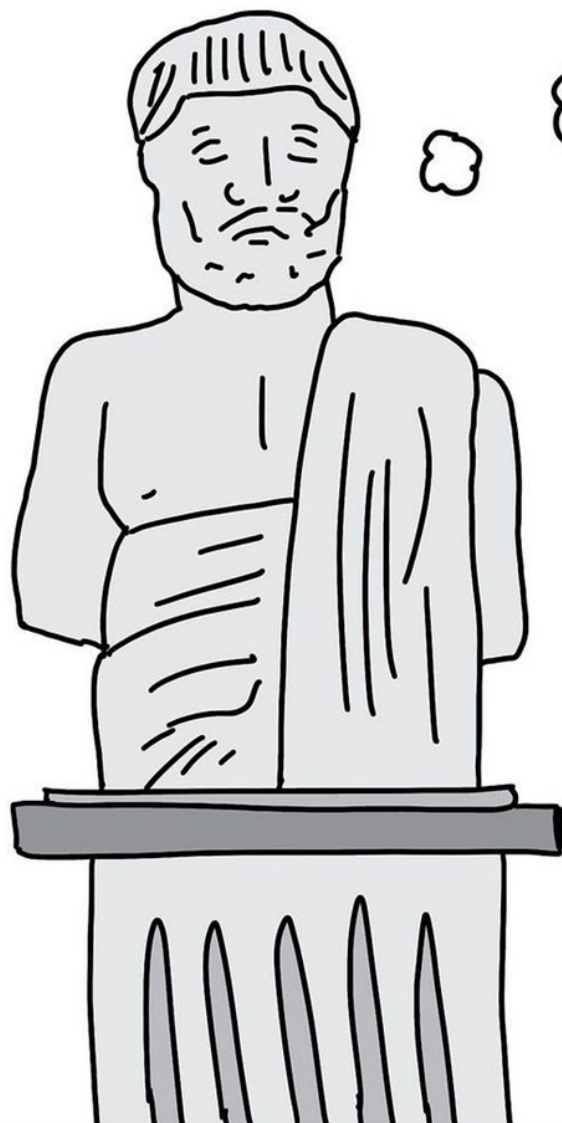

GŁÓWNE WARTOŚCI WSPÓŁPRACUJĄCYCH ZESPOŁÓW

- ▶ 1. zachęcaj do otwartej komunikacji
- ▶ 2. dawaj dobry przykład
- ▶ 3. poświęć czas na wzmacnianie więzi w zespole
- ▶ 4. ustal zasady dotyczące komunikacji
- ▶ 5. promuj współtworzenie
- ▶ 6. uczyni współpracę podstawową wartością
- ▶ 7. wspólnie ustalaj cele
- ▶ 8. zadbaj o elastyczność

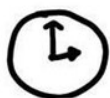

Co sprawia, że zespół
jest efektywny i zgrany?

Google

Projekt Arystoteles

2 lata

180 zespołów

37 000
pracowników

Odpowiedź?

1. BEZPIECZEŃSTWO PSYCHICZNE

– stworzenie bezpiecznej przestrzeni, w której każdy może popełniać błędy oraz podejmować ryzyko bez obawy o wzajemne oskarżenia.

2. NIEZAWODNOŚĆ

– wykonywanie pracy na czas i na wysokim poziomie (skuteczność, efektywność).

3. STRUKTURA I PRZEJRZYSTOŚĆ

– jasne zdefiniowanie ról, planów i celów. Każda osoba w zespole wie, gdzie pasuje i co ma do zaoferowania. Wzajemna znajomość mocnych stron i kompetencji.

4. ZNACZENIE

– zadania w zespole są ważne dla wszystkich jego członków. Każdy z nich korzysta ze swoich mocnych stron w celu jak najlepszego dopasowania do pracy i komunikacji.

5. WPŁYW

– członkowie zespołu widzą, że to, co robią, ma znaczenie i powoduje zmiany. Ich praca „robi różnicę” i zmienia rzeczywistość. To coś więcej, niż tylko zajęcie.

KOMUNIKACJA - PYTANIA

- ▶ Poprzez pytania możesz:
  - ▶ pozyskiwać informacje
  - ▶ kierować rozmową
  - ▶ uzyskać jasność
  - ▶ rozwiązywać problemy
  - ▶ tworzyć dialogi
  - ▶ unikać błędów
  - ▶ współpracować
  - ▶ wyeliminować strach
  - ▶ zmotywować do myślenia
  - ▶ zmotywować partnera do rozmowy.
-
- ▶ Do najważniejszych typów pytań w rozmowach mających na celu udzielenie porady a
  - ▶ pytania otwarte
  - ▶ pytania zamknięte
  - ▶ pytania precyzujące

PYTANIA - OTWARTE I ZAMKNIĘTE

PYTANIA OTWARTE ZACZYNAJĄ SIĘ OD PYTAJNIKÓW:

- ▶ CO?
- ▶ *KIEDY?*
- ▶ *GDZIE?*
- ▶ *JAK? JAKI? JAKA?*
- ▶ *DLACZEGO?*
- ▶ *Zachęcają naszego rozmówcę do rozmowy*
- ▶ *Dzięki nim uzyskujemy więcej informacji*

- ▶ **PYTANIA ZAMKNIĘTE ZACZYNAJĄ SIĘ OD PYTAJNIKA;**
- ▶ CZY?
- ▶ Dają odpowiedź, TAK lub NIE

PARAFRAZA

PARAFRAZA TO POWTÓRZENIE SWOIMI SŁOWAMI TEGO CO POWIEDZIAŁ TWÓJ ROZMÓWCA

- ▶ JEST PYTANIEM - zawiera przestrzeń na odpowiedź/ustosunkowanie się rozmówcy
- ▶ MOŻE zaczynać się od słów:
  - ▶ *Jeżeli dobrze rozumiem, to...?*
  - ▶ *Z tego co usłyszałem, to...?*
- ▶ **W zależności od poziomu parafrazowania narzędzie to służy do:**
  - ▶ Uszczegółowienia stanowiska Twojego rozmówcy
  - ▶ Podsumowania zebranych informacji lub odwołania do jego potrzeb

10 POSTAW KRYTYCZNEGO MYŚLENIA

- ▶ 1. Sprawdzasz fakty
- ▶ 2. Odróżniasz fakty od opinii
- ▶ 3. Kwestionujesz oczywistości
- ▶ 4. Rozwiązujesz problemy
- ▶ 5. Myślisz o konsekwencjach
- ▶ 6. umiesz tworzyć logiczne rozwiązania
- ▶ 7. potrafisz przetwarzać informacje
- ▶ 8. myślisz o myśleniu
- ▶ 9. potrafisz analizować, tworzyć hipotezy, oceniać
- ▶ 10. Rozpoznajesz emocje swoje i innych osób

KRYTYCZNE MYŚLENIE - MODEL KENA WATANABE

Etap I - **DIAGNOZA** - Dobrze zrozum bieżącą sytuację. Oprzyj się na danych i logice.

- ▶ *Jakie są fakty/Co mówią inni i dlaczego? Na jakich danych należy się oprzeć? Skąd wiem, że to co myślę to prawda?*

Etap II - **ŹRÓDŁO** - Określ przyczynę bieżącej sytuacji. Zweryfikuj czy jest prawdziwa

- ▶ *Dlaczego tak się dzieje? Jakie są możliwe przyczyny? Co wpływa na taki stan rzeczy? Jakie zmienne należy wziąć pod uwagę?*

Etap III - **ROZWIĄZANIE** - Dobrze postaw pytanie problemowe. Opracuj szeroki zakres rozwiązań. Wybierz to, które zastosujesz.

- ▶ *Jaki jest cel> Jakie rozwiązanie będzie najkorzystniejsze? Jak to robią inni? Jakie kryteria bierzemy pod uwagę przy wyborze rozwiązania?*

Etap IV - **WYKONANIE** - Wykonuj plan do momentu aż problem zostanie rozwiązany

- ▶ *Jak wykonać plan? Jak często monitorować postępy/ jak je monitorować? Jak je oceniać/ jakie działania naprawcze wdrażać? Jaki zapas czasu założyć?*

WIDZĘ, MYŚLĘ, ZASTANAWIAM SIĘ

CEL

► WIDZĘ ....MYŚLĘ ....ZASTANAWIAM SIĘ...

Pomaga pobudzić ciekawość i otwiera umysł na rozwiązania.

ZASTOSOWANIE:

WIDZĘ. *Odnosi się do zmysłów, może być zastąpione „słyszę”, „dotykam”, „Smakuję”*

MYŚLĘ. *To czas na interpretację - pierwsze skojarzenia*

ZASTANAWIAM SIĘ. *Polega na zadawaniu głębszych pytań, by wyjść poza interpretację i pierwsze skojarzenia*

BURZA MÓZGÓW ALEXA OSBORN'A

- ▶ Burza mózgów polega na grupowej dyskusji, której celem jest wygenerowanie największej ilości możliwych rozwiązań jakiegoś problemu. Praca dzieli się na dwie fazy. W pierwszej fazie uczestnicy rzucają jak najwięcej odpowiedzi na zadane pytanie
- ▶ W drugiej fazie burzy mózgów wymyślone wcześniej pomysły ocenia się stosując różne kryteriami

- ▶ NA POCZATEK PYTANIA OTWARTE
- ▶ ŻADNEJ KRYTYKI
- ▶ LICZY SIĘ ILOŚĆ
- ▶ KAŻDY MOŻE MIEĆ DOBRY POMYSŁ
- ▶ NAGRAJ LUB ZAPISZ
- ▶ OKREŚL PRZEDZIAŁ CZASOWY

WYZNACZANIE CELÓW METODĄ SMART

- ▶ **S** PRECYZOWANY
- ▶ **M** IERZALNY
- ▶ **A** MBITNY
- ▶ **R** ELANY
- ▶ **T** ERMINOWY

JAK ZJEŚĆ SŁONIA PO KAWAŁKU?

- ▶ Podziel swój cel na małe zadania
- ▶ Zapisuj swój cel. Pisanie krystalizuje myślenie, myślenie pobudza do działania
- ▶ Monitoruj swoje postępy
- ▶ Zablokuj czas na wykonanie zadania

$$II + IV = IX$$

DORYSUJ JEDNĄ LINIĘ TAK, BY RÓWNANIE ZGADZAŁO SIĘ!
(NIE MOŻE TO BYĆ LINIA PRZEKREŚLAJĄCA ZNAK RÓWNOŚCI)

II + IV = SIX

DORYSUJ JEDNĄ LINIĘ TAK, BY RÓWNANIE ZGADZAŁO SIĘ!
(NIE MOŻE TO BYĆ LINIA PRZEKREŚLAJĄCA ZNAK RÓWNOŚCI)

ZADANIE → ZAGADKOWY PING-PONG

Jesteście, jako grupa, zamknięci w pokoju. Nie możecie nigdzie wyjść.

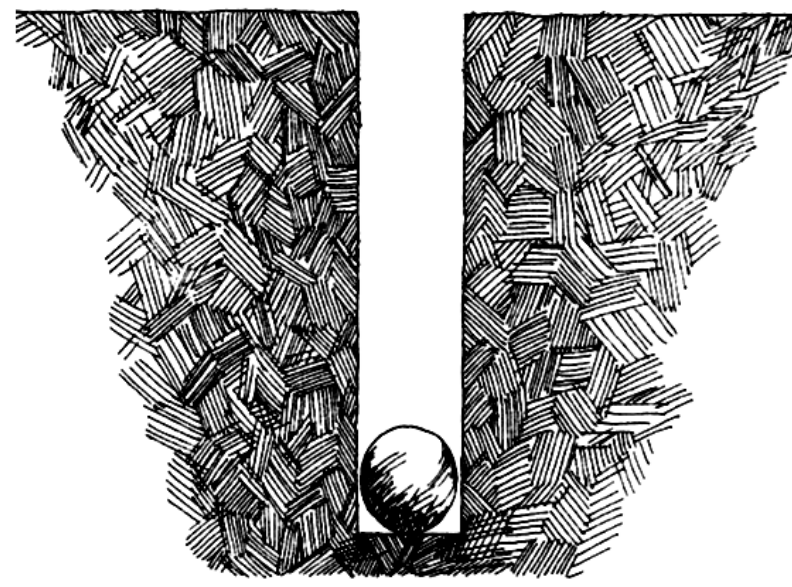
Waszym zadaniem jest wyjęcie piłki ping-pongowej z dołka.

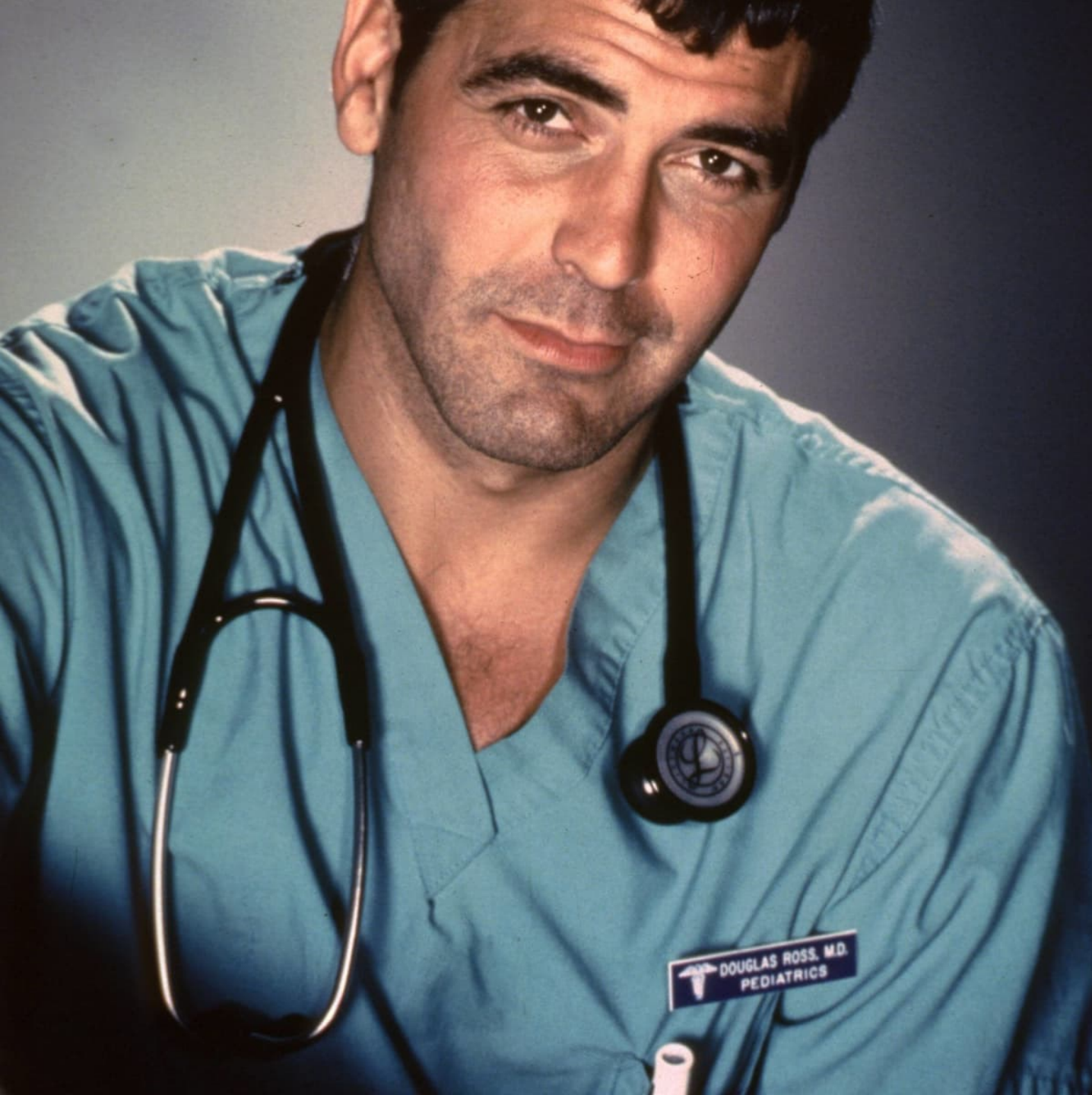
Dołek ten znajduje się w betonowej podłodze (rycina poniżej). Szerokość dołka jest o 1 mm większa niż średnica piłeczki. Dołek jest głęboki na ponad 1,5 metra.

Macie do wykorzystania jedno jajko, długopis, flamaster i szklanę oraz siebie. Macie tylko tyle i aż tyle pomocnych narzędzi!

ZADANIE: Wyciągnięcie, wyjęcie piłki z dołka.

😊 Powodzenia!

USA:

44 000 – 98 000 zgonów rocznie.

**Mylne diagnozy, pomyłki
w podawaniu leków, zabiegi na
złej części ciała, upadki,
poparzenia,
powikłania do uniknięcia.**

„Daliśmy z siebie wszystko,
czasami się nie udaje...”.

„Jeśli powiemy rodzinie
o błędzie, jeszcze bardziej ją
zasmucimy...”.

Lotnictwo:

„Cała wiedza, jaką dysponujemy w lotnictwie, wszystkie punkty regulaminu, wszystkie procedury, które stosujemy, wzięły się stąd, że ktoś zginął.

Nie możemy sobie pozwolić na moralną porażkę, którą byłoby zapomnieć wszystko i uczyć się tego od nowa...

Wszystko, co wiemy, zawdzięczamy wnioskowi wyciąganym z błędów.”

Model GOLD

G - Goal

Jaki był cel?

O - Outcome

Jaki jest wynik?

L - Learn

Czego się nauczyłam/-em?

D - Different

*Co następnym razem zrobię
inaczej?*